

Nade u mirovni sporazum splasnule su u utorak nakon što je Donald Trump izjavio da je primirje s Iranom "na aparatima za održavanje života", dok je Teheran odbacio američki prijedlog za okončanje sukoba i ostao pri popisu zahtjeva koje je američki predsjednik opisao kao "smeće", javlja Reuters.

Iran je pozvao na prekid rata na svim frontama, uključujući Libanon, gdje se američki saveznik Izrael bori protiv militantata Hezbolaha koje podržava Iran. Teheran je također naglasio svoj suverenitet nad Hormuškim tjesnacem, zatražio naknadu za ratnu štetu i prekid američke pomorske blokade, među ostalim uvjetima.

Trump je rekao da iranski odgovor ugrožava status primirja koje je započelo 7. travnja.

"Nazvao bih ga najslabijim upravo sada, nakon što sam pročitao to smeće koje su nam poslali. Nisam ga ni pročitao do kraja", rekao je novinarima Trump, koji je više puta prijetio prekidom primirja.

SAD je predložio prekid sukoba prije početka razgovora o spornijim pitanjima, uključujući iranski nuklearni program. Cijene sirove nafte nastavile su rasti u utorak jer je Hormuški tjesnac uglavnom zatvoren.

Poremećaji uzrokovani zatvaranjem tjesnaca prisilili su proizvođače nafte da smanje izvoz, a proizvodnja nafte OPEC-a dodatno je pala u travnju na najnižu razinu u više od dva desetljeća, pokazalo je istraživanje Reutersa u ponedjeljak.

Sjedinjene Države u ponedjeljak su uvele nove sankcije pojedincima i tvrtkama za koje su rekly da pomažu Iranu u isporuci nafte Kini, što je dio napora za prekid financiranja teheranskih vojnih i nuklearnih programa, a istovremeno su upozorile banke na pokušaje izbjegavanja postojećih ograničenja.

Očekuje se da će Trump u srijedu doputovati u Peking, gdje bi Iran trebao biti među temama razgovora s kineskim predsjednikom Xi Jinpingom.

U SAD-u ankete pokazuju da rat nije popularan među američkim biračima koji plaćaju više za gorivo manje od šest mjeseci prije izbora koji će odrediti hoće li Trumpova Republikanska stranka zadržati kontrolu nad Kongresom. Dva od tri Amerikanca, uključujući jednog od tri republikanca i gotovo sve demokrate, misle da Trump nije jasno objasnio zašto je zemlja ušla u rat, prema anketi Reutersa/Ipsosa završenoj u ponedjeljak.

Trump je rekao da će obustaviti savezni porez na benzin kako bi pomogao u smanjenju cijena goriva.

"Čim ovo završi s Iranom, čim završi, vidjet ćete kako benzin i nafta padaju kao kamen", rekao je.

Washington je također imao problema s dobivanjem međunarodne podrške, a saveznici NATO-a odbili su poslati brodove za ponovno otvaranje plovnog puta bez potpunog mirovnog

sporazuma i misije s međunarodnim mandatom.

U odvojenim izjavama u ponedjeljak, State Department je rekao da je američki državni tajnik Marco Rubio održao telefonske razgovore sa svojim australskim i britanskim kolegama kako bi razgovarali o "kontinuiranim naporima za vraćanje slobode plovidbe u Hormuškom tjesnacu". Nije dao detaljnije informacije.

Hakan Fidan, ministar vanjskih poslova Turske koja od početka rata blisko surađuje sa SAD-om, Iranom i posrednikom Pakistanom, održat će u utorak razgovore u Kataru o sukobu i osiguravanju sigurnosti plovidbe u tjesnacu, rekao je turski diplomatski izvor. (Hina)

